

KONVENCIJA
IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
I KRALJEVINE DANSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Vlada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlada Kraljevine Danske u želji da regulišu međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja, saglasile su se o sledećem:

Deo I

OPŠTE ODREDBE

Član 1

U ovoj konvenciji, osim ako iz teksta drugačije ne proizilazi, izrazi:

- a) "strana ugovornica" podrazumeva Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju odnosno Kraljevinu Dansku;
- b) "teritorija" označava, u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju njenu državnu teritoriju, a u odnosu na Kraljevinu Dansku njenu nacionalnu teritoriju isključujući Grenland i ostrva FAROX;
- v) "državljanin" označava, u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju njenog državljanina, a u odnosu na Kraljevinu Dansku, danskog podanika;
- g) "zakonodavstvo" označava, zakonodavstvo navedeno u članu 2 ove konvencije, koje važi na bilo kom delu teritorije jedne ili druge strane ugovornice;
- d) "nadležni organ" znači, u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju - Savezni komitet za rad i zapošljavanje, a u odnosu na Kraljevinu Dansku, prema konkretnom slučaju - Ministarstvo za socijalna pitanja, Ministarstvo rada i Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- đ) "nadležna ustanova" označava u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju organ ili instituciju u čiju nadležnost spada sprovođenje zakonodavstva navedenog u članu 2 a u odnosu na Kraljevinu Dansku ustanovu odgovornu za pružanje davanja;
- e) "prebivalište" znači stalno prebivalište utvrđeno shodno zakonodavstvima strana ugovornica;
- ž) "boravak" znači privremeno mesto zadržavanja;
- z) "radnik" znači, u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju svako lice koje je u radnom odnosu, odnosno lice na koje se primenjuje zakonodavstvo navedeno u članu 2 tački (1), a u odnosu na Kraljevinu Dansku svako lice koje zbog toga što se bavi delatnošću u službi podleži zakonodavstvu o nesrećama na poslu i profesionalnim oboljenjima;

- i) "član porodice" odnosno "preživeli član porodice", označava svako lice koje je određeno ili priznato kao takvo po zakonodavstvu koje primenjuje nadležna ustanova;
- j) "period osiguranja" znači, period uplaćenih doprinosa koji je definisan ili priznat kao period osiguranja po zakonodavstvu na osnovu koga je navršen, kao i svaki drugi period koji se po tom zakonodavstvu smatra izjednačenim periodom;
- k) "period zapošljenja", znači period koji je definisan ili priznat kao takav po zakonodavstvu na osnovu koga je navršen, kao i svaki drugi period koji se po tom zakonodavstvu smatra izjednačenim sa periodom zapošljenja;
- l) "period prebivanja" znači period definisan ili priznat kao period prebivanja po zakonodavstvu na osnovu koga je navršen ili se smatra navršenim;
- m) "davanja" i "penzije", znači sva davanja i penzije, koja su predviđena zakonodavstvima. Strana ugovornica, uključujući sve dodatke i povećanja, osim ako ovom konvencijom nije drugačije određeno.

Član 2

Ova konvencija će se primenjivati:

(1) U odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju na zakone, podzakonske propise i samoupravne opšte akte o:

- a) obaveznom zdravstvenom osiguranju radnika, obuhvatajući i davanja za slučaj materinstva;
- b) obaveznom penzijskom i invalidskom osiguranju radnika, obuhvatajući i porodične penzije;
- v) dodatku na decu;
- g) pravima radnika za vreme privremene nezaposlenosti; i

(2) U odnosu na Kraljevinu Dansku na zakonodavstvo o:

- a) nacionalnom zdravstvenom osiguranju;
- b) bolničkoj službi;
- v) zaštiti materinstva;
- g) dnevnoj naknadi umesto zarade za slučaj bolesti i rođenja deteta;
- d) osiguranju za slučaj nesreće na poslu i profesionalnih oboljenja;
- đ) dečjim dodacima;

- e) osiguranju za slučaj nezaposlenosti;
- ž) nacionalnoj starosnoj penziji;
- z) invalidskoj penziji;
- i) udovičkoj penziji;
- j) dopunskoj penziji tržišta rada (ATP).

Član 3

(1) Ova konvencija primenjivaće se na sve zakone i druge propise kojima se menja ili dopunjava zakonodavstvo precizirano u članu 2 ove konvencije.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1 ovog člana ova konvencija će se primenjivati i na zakone odnosno propise koji se odnose na neku novu granu socijalnog osiguranja, samo ako se Strane ugovornice naknadno o tome saglase.

(3) Ova konvencija će se primenjivati na zakone i druge propise jedne strane ugovornice kojima se primena odredaba koje su na snazi proširuju na nove kategorije lica samo ako druga strana ugovornica ne stavi prigovor u roku od 6 meseci od datuma službene objave pomenutog zakona odnosno drugog propisa.

Član 4

Državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji prebiva na teritoriji Danske i državljanin Kraljevine Danske koji prebiva na teritoriji Jugoslavije obuhvaćeni su danskim, odnosno jugoslovenskim zakonodavstvom navedenim u članu 2 ove konvencije i izjednačeni su sa državljanima dotične strane ugovornice u odnosu na prava i dužnosti po tom zakonodavstvu, ukoliko to nije drugačije određeno ovom konvencijom.

Član 5

Od odredbe člana 4 postoje sledeći izuzeci:

a) Za radnika koji prebiva na teritoriji jedne strane ugovornice i zapošljen je u preduzeću čije se registrovano sedište ili mesto poslovanja nalazi na teritoriji te strane i koga to preduzeće pošalje na teritoriju druge strane ugovornice da tamo privremeno radi za račun preduzeća i dalje će važiti zakonodavstvo prve strane za vreme prvih 12 meseci njegovog boravka na teritoriji druge strane. Ako posao koji treba obaviti na teritoriji druge strane ugovornice traje duže od 12 meseci zbog nepredvidivih okolnosti, zakonodavstvo prve strane će se i dalje primenjivati do završetka radova, pod uslovom

da se nadležni organ strane ugovornice na čiju teritoriju je radnik poslat saglasi. Ta saglasnost se mora tražiti pre isteka prvobitnog perioda od 12 meseci;

b) Za radnika zapošljenog u transportnom preduzeću čije se registrovano sedište ili mesto poslovanja nalazi na teritoriji jedne strane ugovornice i koji radi na teritoriji druge strane ugovornice, važiće zakonodavstvo prve strane. Međutim, kada dotično preduzeće ima filijalu ili stalno predstavništvo na teritoriji druge strane ugovornice, na radnika zaposlenog u toj filijali ili predstavništvu, koji prebiva na teritoriji te strane primenjivaće se zakonodavstvo strane ugovornice na čijoj teritoriji se dotična filijala ili stalno predstavništvo nalazi;

v) Za posadu broda kao i ostala lica, koja su zapošljena na brodu važiće zakonodavstvo strane ugovornice, pod čijom zastavom brod plovi. Ako su u svrhu utovara i istovara, opravke ili stražarenja na brodu koji plovi pod zastavom jedne strane ugovornice za vreme njegovog zadržavanja na teritoriji druge strane ugovornice zaposli radnik čije je prebivalište na teritoriji te druge zemlje, na njega će se primeniti zakonodavstvo te strane ugovornice;

g) Za diplomatske ili konzularne predstavnike, ili lica koja se tretiraju kao takva, a zapošljena su u diplomatskim misijama ili na konzularnim poslovima, važiće zakonodavstvo one strane ugovornice čiji su oni predstavnici.

Član 6

(1) Odredbe člana 4 primenjivaće se na lica koja su zapošljena u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima i na lica zapošljena u ličnoj službi diplomatskih ili konzularnih predstavnika.

(2) Međutim, lica obuhvaćena stavom 1 ovog člana, koja su državljani strane ugovornice koju predstavlja ta diplomatska ili konzularna služba mogu da se opredele za to da se na njih primenjuje zakonodavstvo te strane. To pravo opcije se može koristiti samo jedanput, i to u roku od šest meseci od datuma stupanja ove konvencije na snagu, odnosno od stupanja radnika u radni odnos. Rok za opciju teče od datuma stupanja ove konvencije na snagu u odnosu na radnike koji su se zaposlili od tog dana, a u ostalim slučajevima, od dana stupanja u radni odnos.

Član 7

Nadležni organi dveju strana ugovornica mogu sporazumno da predvide još neke izuzetke od opšteg pravila člana 4. Isto tako, oni mogu da dozvole sporazumno da se izuzeci izloženi u članu 5 ne primenjuju u određenim slučajevima.

Član 8

(1) Ukoliko ovom konvencijom nije drugačije predviđeno, invalidske, starosne ili porodične penzije, penzije koje se stiču zbog nesreće na poslu ili profesionalnih oboljenja i posmrtnine koje stekne bilo koji radnik koji je državljanin jedne od strana ugovornica, ili članovi njegove porodice po njegovoj smrti, na osnovu zakonodavstva jedne strane ugovornice ili na osnovu odredaba ove konvencije, neće podlagati nikakvom smanjenju, izmeni, suspenziji ili skraćanju zbog činjenice da primalac prebiva na teritoriji druge strane ugovornice.

(2) Davanja iz stava 1 ovog člana koja stekne državljanin jedne od strana ugovornica koji nije radnik, ili članovi porodice tog državljanina a na osnovu zakonodavstva jedne strane ugovornice ili na osnovu odredaba ove konvencije izuzev ako odredbama ove konvencije nije drugačije određeno neće se isplaćivati tom državljaninu, ili članovima njegove porodice, ako prebivaju na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 9

Zakonske odredbe jedne strane ugovornice o smanjenju, suspenziji ili uskraćivanju davanja u slučajevima kada dođe do poklapanja sa drugim davanjima iz socijalnog osiguranja ili nekim drugim dohotkom mogu se primeniti čak i kada je pravo na ta davanja stečeno na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice ili je taj dohodak ostvaren na teritoriji druge strane ugovornice. Međutim, ova odredba se ne primenjuje ako dotično lice prima davanja u odnosu na invalidnost, starost, smrt (penzije) ili profesionalno oboljenje koje daju ustanove i jedne i druge strane ugovornice saglasno odredbama čl. 32, odnosno 17 pod b) ove konvencije.

Deo II

DAVANJA ZA SLUČAJ BOLESTI I MATERINSTVA

Član 10

Državljanin jedne strane ugovornice i članovi njegove porodice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice imaju ista prava na ova davanja za slučaj bolesti i materinstva na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice kao i njeni državljani.

Član 11

Državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji imaju pravo na davanja u naturi za slučaj bolesti po danskom zakonodavstvu uživaju jednak tretman kao i danski državljani u pogledu prava na naknadu troškova nastalih zbog pružanja neophodne zdravstvene zaštite i bolničkog lečenja nastalog na putovanju u inostranstvu, kao što je

predviđeno u danskom režimu pružanja zdravstvene zaštite. Davanja po ovom osnovu pružaće se samo u slučaju bolesti koja nastane u toku prva dva meseca putovanja.

Član 12

Nadležna ustanova jedne strane ugovornice, čije zakonodavstvo uslovljava sticanje, zadržavanje ili ponovno sticanje prava na davanje u odnosu na bolest ili materinstvo navršenjem određenih perioda osiguranja, zaposlenja ili prebivanja, uzimaće, u onoj meri u kojoj je to potrebno, periode osiguranja, zaposlenja ili prebivanja navršene na osnovu zakonodavstva druge Strane ugovornice, kao da su navršeni na osnovu njenog sopstvenog zakonodavstva.

Član 13

(1) Uz rezervu stava 2 ovog člana, nadležna ustanova jedne Strane ugovornice čije zakonodavstvo predviđa da se izračunavanje novčanih davanja u slučaju bolesti i materinstva bazira na godišnjem ili prosečnom dohotku od nadnica, plate ili neke druge zarade koju primi zaštićeno lice, utvrdiće taj godišnji ili prosečni dohodak isključivo imajući u vidu dohodak za koji je potvrđeno da je primljen u periodima navršenim na osnovu dotičnog zakonodavstva.

(2) Pri odlučivanju da li radnik koji je državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ispunjava uslove za sticanje prava na dnevnu novčanu naknadu umesto zarade za slučaj rođenja deteta po danskom zakonodavstvu u slučaju kada se na zainteresovano lice nije primenjivalo dansko zakonodavstvo u toku celog baznog perioda navedenog u dotičnom zakonodavstvu:

a) periodi osiguranja navršeni po jugoslovenskom zakonodavstvu u dotičnom baznom periodu, u toku koga se na zainteresovano lice nije primenjivalo dansko zakonodavstvo, uzimaće se u obzir kao da su periodi navršeni po ovom drugom zakonodavstvu, i

b) smatraće se da je zainteresovano lice u periodima koji su uzeti u obzir primalo prosečni dohodak od nadnica ili plata jednak prosečnom dohotku od nadnica ili plata za koji je potvrđeno da je primljen u periodima navršenim po danskom zakonodavstvu za dotični bazni period.

Član 14

Kada državljani jedne ili druge Strane ugovornice imaju pravo na novčana davanja za slučaj bolesti ili materinstva po zakonodavstvu jedne strane ugovornice, ta davanja će im se isplaćivati i ako borave na teritoriji druge Strane ugovornice. Isplata se vrši pod istim uslovima i u istim iznosima kao i za državljane Strane ugovornice na čijoj se teritoriji nadležna ustanova nalazi.

Deo III

OSIGURANJE ZA SLUČAJ NESREĆE NA POSLU I PROFESIONALNIH BOLESTI

Član 15

Pri utvrđivanju stepena invalidnosti prouzrokovane nesrećom na poslu ili profesionalnom bolešću prema zakonodavstvu jedne Strane ugovornice, uzeće se u obzir svaka ranija povreda obuhvaćena osiguranjem druge Strane ugovornice.

Član 16

Kad se profesionalna bolest manifestuje pošto se dotično lice bavilo na teritoriji obeju Strana ugovornica, delatnošću koja može da prouzrokuje tu bolest, davanja će se odobravati na osnovu zakonodavstva one Strane ugovornice na čijoj teritoriji se dotično lice poslednji put bavilo tom delatnošću.

Član 17

U slučaju pogoršanja profesionalne bolesti za koje je jugoslovenski odnosno danski državljanin primao ili prima davanja po zakonodavstvu jedne ili druge Strane ugovornice, primenjivaće se sledeća pravila:

a) ako korisnik, dok je primao davanja, nije bio u zaposlenju koje bi po zakonodavstvu druge Strane ugovornice moglo da prouzrokuje ili pogorša tu bolest, nadležna ustanova prve Strane ugovornice će biti obavezna da snosi troškove davanja koja daje na osnovu svog zakonodavstva, imajući u vidu i pogoršanja;

b) ako je korisnik, dok je primao davanja, bio u zaposlenju koje bi (po zakonodavstvu druge Strane ugovornice) moglo da prouzrokuje ili pogorša tu bolest nadležna ustanova prve Strane ugovornice će biti obavezna da snosi troškove davanja koja daje na osnovu zakonodavstva ne vodeći računa o pogoršanju. Nadležna ustanova druge Strane će dati dodatno davanje korisniku, čija će visina biti određena shodno zakonodavstvu koje primenjuje i biće jednaka razlici između iznosa davanja koja pripadaju posle pogoršanja i iznosa koji bi pripadao pre pogoršanja na osnovu zakonodavstva koje primenjuje ako je do te bolesti došlo po zakonodavstvu te Strane ugovornice.

Član 18

Odredba stava 1 člana 13 shodno će se primenjivati i na izračunavanje novčanih davanja za slučaj nesreće na poslu i profesionalnih bolesti.

Član 19

Odredba člana 14 shodno će se primenjivati i kod isplate dnevne naknade umesto zarade za slučaj nesreće na poslu i profesionalnih bolesti.

Deo IV

DODATAK NA DECU

Član 20

Dete koje prebiva na teritoriji Jugoslavije i čiji je otac odnosno majka danski državljanin koji prebiva na teritoriji Jugoslavije ima pravo na dodatak na decu po jugoslovenskom zakonodavstvu pod istim uslovima kao i državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Član 21

Dete koje prebiva na teritoriji Danske i čiji je otac, odnosno majka državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji prebiva na teritoriji Danske ima pravo na dodatak na decu po danskom zakonodavstvu pod istim uslovima kao i danski državljanin.

Član 22

Deca udovica i udovaca koji su državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije kao i siročad državljana Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, imaju pravo, ako su sa prebivalištem na teritoriji Danske, na poseban dodatak na decu po danskom zakonodavstvu pod istim uslovima koji važe i za decu danskih državljana, pod uslovom da je dete ili jedan od njegovih roditelja prebivao na teritoriji Danske najmanje šest meseci a preminuli otac ili majka ili oboje su prebivali na teritoriji Danske u vreme smrti.

Član 23

Detaljne odredbe za isplatu dodatka na decu u slučajevima kada dete ispunjava uslove za ovaj dodatak po zakonodavstvu obeju Strana ugovornica biće propisani u administrativnom sporazumu koji se zaključuje shodno članu 33 ove konvencije.

Deo V

OSIGURANJE ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI

Član 24

Državljeni jedne Strane ugovornice, ako prebivaju na teritoriji druge Strane ugovornice, uživajuće jednak tretman sa državljanima druge Strane u pogledu prava na osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Deo VI

OSIGURANJE ZA SLUČAJ STAROSTI, INVALIDNOSTI I SMRTI

Glava 1

1. Davanja po danskom zakonodavstvu

Član 25

(1) Državljeni Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji su kao radnici radili na teritoriji Danske najmanje 12 meseci imaju pravo na penziju po Zakonu o nacionalnim starosnim penzijama pod istim uslovima koji se primenjuju na danske državljane, pod uslovom da su, pošto su navršili godine starosti sa kojima se stiče pravo na penzije po tom zakonu i pre navršenja normalnih minimalnih godina starosti za podnošenje zahteva za nacionalnu starosnu penziju, redovno prebivali na teritoriji Danske ukupno najmanje pet godina.

(2) Ostali državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije imaju pravo na penziju na osnovu Zakona o nacionalnim starosnim penzijama pod istim uslovima koji se primenjuju na danske državljane, i ako su, po navršenju 15 godina starosti i pre navršenja normalnih minimalnih godina starosti kada se može podneti zahtev za nacionalnu starosnu penziju, redovno prebivali na teritoriji Danske ukupno najmanje pet godina.

(3) U pogledu sticanja prava jugoslovenskih državljana na penziju shodno stavu 1 pod (iii) člana 2 Zakona o nacionalnim starosnim penzijama, analogno će se primenjivati odredbe člana 26 odnosno 28 pod (i) ove konvencije.

(4) Nezavisno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, odredbe člana 27 stava 1 pod a) i stav 3 ove konvencije mogu se analogno primenjivati pri utvrđivanju prava na nacionalnu starosnu penziju državljanke Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koje su udovice jugoslovenskih radnika i koje su imale navršenih 62 godine starosti kada su postale udovice.

(5) Nezavisno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji primaju penziju na osnovu Zakona o invalidskim penzijama ili udovičkim penzijama imaju pravo da dobiju, umesto nje, penziju na osnovu Zakona o nacionalnoj starosnoj penziji pošto navršše godine starosti na osnovu kojih stiču pravo na takvu penziju.

(6) Nezavisno od odredbe člana 8 ove konvencije penzija stečena na osnovu Zakona o nacionalnoj starosnoj penziji neće se isplaćivati državljanki Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koja je udovica jugoslovenskog radnika i prebiva na teritoriji Jugoslavije osim ako penzija nije data na osnovu odredaba stava 4 ovog člana ili je zamena za udovičku penziju dodeljena na osnovu člana 27 stav 1 pod a) ove konvencije.

Član 26

(1) Državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji su bili zaposleni kao radnici na teritoriji Danske najmanje 12 meseci imaju pravo na penziju po Zakonu o invalidskim penzijama pod istim uslovima koji se primenjuju na danske državljane, pod uslovom da su, pošto su navršili godine starosti sa kojima se stiče pravo na penziju po tom zakonodavstvu, redovno prebivali na teritoriji Danske u neprekidnom trajanju od najmanje 12 meseci neposredno pre dana podnošenja zahteva i da su najmanje 12 meseci u toku ovog drugog perioda bili sposobni, fizički i mentalno, da se normalno bave svojom profesijom.

(2) Ostali državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije imaju pravo na penziju na osnovu Zakona o invalidskim penzijama pod istim uslovima koji se primenjuju na danske državljane, i ako su po navršenju 15 godina starosti, redovno prebivali na teritoriji Danske ukupno najmanje pet godina, od čega u neprekidnom trajanju najmanje 12 meseci neposredno pre datuma podnošenja zahteva, kao i da su najmanje 12 meseci u toku ovog drugog perioda bili sposobni, fizički i mentalno, da se normalno bave svojom profesijom.

(3) Pravo na penziju na osnovu st. 1 ili 2 ovog člana podleži i dopunskom uslovu da je do nesposobnosti za rad iza koje je usledila invalidnost došlo dok je dotični državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije prebivao na teritoriji Danske.

(4) Administrativnim sporazumom koji treba da se zaključi shodno članu 33 odrediće se uslovi u pogledu obaveze podnosioca zahteva da ostane na teritoriji Danske radi razmatranja njegovog zahteva za penziju.

(5) Kada je državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije stekao pravo na penziju na osnovu st. 1 do 3 ovog člana, povećanje penzije zbog pogoršanja njegove invalidnosti neće se izvršiti ako penzioner prebiva van teritorije Danske.

Član 27

(1) Žena koja je državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije stiče pravo na penziju na osnovu Zakona o udovičkim penzijama pod istim uslovima kao i danski državljanin, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

a) da je njen preminuli suprug bio zaposlen kao radnik na teritoriji Danske najmanje 12 meseci; da je po navršenju godina starosti za sticanje prava na penziju na osnovu dotičnog zakona redovno prebivao na teritoriji Danske neprekidno najmanje 12 meseci pre svoje smrti; da je najmanje 12 meseci u toku ovog drugog perioda bio fizički i mentalno sposoban da se normalno bavi svojim zanimanjem; da je njegova smrt nastupila dok je prebivao na teritoriji Danske; ili

b) da je dotična žena sama redovno prebivala na teritoriji Danske najmanje pet godina po navršenju 15 godina starosti, od čega neprekidno najmanje 12 meseci neposredno pre datuma podnošenja zahteva i da je u tom periodu ona bila fizički i mentalno sposobna da se normalno bavi svojim zanimanjem.

(2) Udovička penzija na osnovu stava 2 člana 1 Zakona o udovičkim penzijama može se dati samo saglasno odredbama stava 1 pod b) ovog člana i uz uslov da je do okolnosti koje su dovele do ovakve penzije došlo dok je dotična žena prebivala na teritoriji Danske.

(3) Administrativnim sporazumom koji treba da se zaključi shodno članu 33 određiće se uslovi u pogledu obaveze podnosioca zahteva da ostane na teritoriji Danske radi razmatranja njegovog zahteva za penziju.

(4) Nezavisno od odredaba člana 8 ove konvencije penzija po Zakonu o udovičkim penzijama neće se isplaćivati državljaninu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji prebiva na teritoriji Jugoslavije osim ako je penzija data na osnovu stava 1 pod a) ovog člana.

Član 28

Periodi osiguranja navršeni na osnovu jugoslovenskog zakonodavstva uzimaće se u obzir:

i) pri izračunavanju iznosa penzije na koju je pravo stečeno na osnovu člana 26 kao da su to periodi prebivanja navršeni po danskom zakonodavstvu;

ii) pri izračunavanju penzija koje se isplaćuju danskim državljanima shodno stavu 1 pod (iii) člana 21 Zakona o nacionalnim starosnim penzijama i shodno Zakonu o invalidskim penzijama kao da su periodi prebivanja navršeni po danskom zakonodavstvu, pod uslovom da na osnovu tih perioda osiguranja zainteresovano lice ne stiče pravo na penziju po jugoslovenskom zakonodavstvu ili na osnovu odredaba ove konvencije.

Član 29

Odredbe čl. 25 do 27 ne daju pravo na penziju državljanima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije na osnovu prelaznih odredaba danskih zakona od 7. juna 1972. o penzijskim pravima danskih državljana koji su redovno prebivali u Kraljevini Danskoj određene vremenske periode pre datuma podnošenja zahteva.

Član 30

Nezavisno od odredaba člana 8 sledeći dopunski dodaci i davanja po danskom zakonodavstvu na nacionalnu starosnu invalidsku i udovičku penziju neće se isplaćivati licima koja prebivaju van teritorije Danske:

- a) penzijski dodatak,
- b) dodatak za ženu,
- v) bračni dodatak,
- g) lični dodaci,
- d) dodatak za spoljnu pomoć,
- đ) dodatak za tuđu pomoć i negu,
- e) invalidnina (dodatak za telesno oštećenje).

Glava 2

2. Primena jugoslovenskog zakonodavstva

Član 31

(1) Danski državljani imaju pravo na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju i dodatna davanja na osnovu jugoslovenskog zakonodavstva pod istim uslovima kao i državljani Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, bez obzira da li su nastanjeni na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ili Kraljevine Danske.

(2) Ukoliko danski ili jugoslovenski državljani ne ostvari pun penzijski staž predviđen jugoslovenskim zakonodavstvom onda će se pri odlučivanju o pravu na penziju uzeti u obzir i periodi prebivanja u Danskoj u kojima je bio zapošljen kao radnik ili obavljao samostalnu delatnost prema važećim odredbama danskog zakonodavstva. Visina penzije u ovom slučaju određuje se prema članu 32 ove konvencije.

(3) Odredbe člana 27 ove konvencije o posebnim uslovima za sticanje prava na dansku udovičku penziju žene koja je državljani Socijalističke Federativne Republike

Jugoslavije, shodno će se primenjivati i za sticanje prava na jugoslovensku porodičnu penziju žene koja je državljanin Kraljevine Danske.

(4) Bliže odredbe o utvrđivanju perioda zapošljenja i obavljanja samostalne delatnosti navršenih na teritoriji Danske pomenutih u stavu 2 ovog člana biće utvrđene Administrativnim aranžmanom koji će biti zaključen shodno članu 33 ove konvencije.

Glava 3

3. Određivanje visine penzije

Član 32

(1) Kada je pravo na starosnu, invalidsku ili udovičku penziju stečeno po zakonodavstvima jedne i druge Strane ugovornice po odredbama ove konvencije, primenjivaće se sledeća pravila:

a) nadležna ustanova svake Strane ugovornice izračunaće teoretski iznos davanja za koje bi zainteresovano lice moglo da podnese zahtev da su svi periodi osiguranja i prebivanja navršeni po zakonodavstvima obeju Strana ugovornica bili navršeni na teritoriji te Strane i po zakonodavstvu koje je ona primenjivala na dan kada davanje treba obaviti. Ako, po tom zakonodavstvu, iznos davanja ne zavisi od dužine navršenih perioda, onda će se taj iznos uzeti kao teoretski iznos iz ove tačke;

b) ta ustanova će onda utvrditi stvarni iznos davanja na osnovu teoretskog iznosa iz tačke a) ovog stava i odnosa između dužine perioda osiguranja, odnosno prebivanja navršenih pre nastanka rizika po zakonodavstvu koje primenjuje ta ustanova i ukupne dužine perioda osiguranja i prebivanja navršenih pre nastajanja rizika po zakonodavstvu obeju Strana ugovornica;

v) ako je ukupna dužina perioda osiguranja i prebivanja navršenih po zakonodavstvima obeju Strana ugovornica pre nastanka rizika duža od maksimalnog perioda osiguranja ili prebivanja potrebnog po zakonodavstvu jedne od Strana ugovornica za prijem punog iznosa davanja, nadležna ustanova te strane će, kada bude primenjivala odredbe ovog stava, imati u vidu ovaj maksimalni period osiguranja odnosno prebivanja umesto celokupne dužine navršenih perioda; ovaj metod izračunavanja ne sme da dovede do nametanja toj ustanovi troškova davanja većeg od punog davanja predviđenog zakonodavstvom koje ona primenjuje.

(2) Ukupan iznos penzija koje isplaćuju Strane ugovornice shodno stavu 1 ovog člana ne može biti niži od iznosa penzije koja je stečena samo po zakonodavstvu Strane ugovornice na čijoj teritoriji penzioner prebiva ili na osnovu odredaba ove konvencije. Nadležna ustanova te strane će, ako je potrebno, plaćati takvom penzioneru za vreme boravka na njegovoj teritoriji dodatak koji će biti jednak toj razlici.

(3) Administrativni sporazum koga treba zaključiti na osnovu člana 33 može da predvidi detaljna pravila za izračunavanje penzija shodno stavu 1 ovog člana za udovice ili

neudate ili razvedene žene čije se penzije izračunavaju, u celini ili delimično, na osnovu perioda osiguranja ili prebivanja koje su one same navršile.

Deo VII

RAZNE ODREDBE

Član 33

Nadležni organi dve Strane ugovornice ili organi koje one ovlaste će:

- a) zaključiti administrativni sporazum potreban za primenu ove konvencije;
- b) dostavljati jedan drugom sve informacije u pogledu mera koje su preduzete za primenu ove konvencije;
- v) dostavljati jedan drugom sve informacije o promenama izvršenim u njihovom zakonodavstvu koje bi mogle da utiču na primenu ove konvencije;
- g) imenovati u gore pomenutom administrativnom sporazumu organa za vezu kako bi se olakšala primena ove konvencije.

Član 34

Radi primene ove konvencije:

- a) nadležni organi i ustanove Strana ugovornica će pružati svoje usluge i postupati kao da primenjuju svoje sopstveno zakonodavstvo. Takvu uzajamnu administrativnu pomoć pružaće dotični organi i ustanove besplatno. Međutim, nadležni organi Strana ugovornica mogu da se dogovore da se neki troškovi naknađuju;
- b) nadležni organi i ustanove Strana ugovornica mogu da komuniciraju direktno jedni s drugima i sa zainteresovanim licima ili njihovim predstavnicima. Pri tom komuniciranju može se koristiti engleski ili francuski jezik;
- v) nadležni organi i ustanove i sudovi Strana ugovornica ne mogu odbiti zahtev ili druga dokumenta koja su im podneta zbog toga što su napisana na jednom od jezika naroda Jugoslavije odnosno na danskom jeziku.

Član 35

(1) Svako oslobađanje od poreza i taksa ili njihovo smanjenje predviđeno zakonodavstvom jedne Strane ugovornice za potvrde ili dokumenta koje treba podneti

shodno zakonodavstvu te strane proširiće se i na slične potvrde ili dokumenta koja treba podneti prema zakonodavstvu druge Strane ugovornice ili prema ovoj konvenciji.

(2) Sve izjave, dokumenta i uverenja bilo koje vrste koje treba podneti saglasno ovoj konvenciji biće oslobođena overavanja od strane diplomatskih ili konzularnih organa.

Član 36

Svi zahtevi za starosna, invalidska ili porodična davanja (penzije), za penzije koje su određene po osnovu nesreće na poslu i profesionalnih bolesti, za posmrtna davanja (pogrebna) podnosiće se saglasno odredbama administrativnog sporazuma koji će se zaključiti shodno članu 33 ove konvencije.

Član 37

Svaki pismeni podnesak koga je trebalo podneti, prema zakonodavstvu jedne Strane ugovornice u određenom roku nadležnom organu, ustanovi ili sudu te Strane ugovornice smatraće se podnesenim u roku ako je u istom roku podnesen nadležnom organu, ustanovi ili sudu druge Strane ugovornice. U tom slučaju, organ, ustanova ili sud koji primi pismeni podnesak odmah će ga proslediti nadležnom organu odnosno ustanovi odnosno sudu prve strane, bilo direktno bilo posredstvom nadležnih organa. Datum podnošenja tih podnesaka organu, ustanovi ili sudu druge Strane ugovornice smatraće se datumom njihovog podnošenja nadležnom organu, ustanovi ili sudu koji će ih razmatrati.

Član 38

(1) Administrativnim sporazumom po članu 33 predvideće se pravila za obavljanje lekarskih pregleda propisanih zakonodavstvom jedne Strane ugovornice u slučajevima kada zainteresovano lice prebiva ili boravi na teritoriji druge Strane ugovornice.

(2) Administrativnim sporazumom iz stava 1 ovog člana može se predvideti procedura za isplatu davanja licima koja prebivaju na teritoriji druge Strane ugovornice a ne one na čijoj teritoriji se nalazi ustanova odgovorna za isplatu.

Član 39

Administrativnim sporazumom koga treba zaključiti shodno članu 33 ove konvencije propisaće se postupak i način administrativnih provera i lekarskih pregleda lica koja primaju davanja na osnovu zakonodavstva jedne Strane ugovornice, kada borave ili prebivaju na teritoriji druge Strane ugovornice.

Član 40

Posebne odredbe danskog zakonodavstva o članstvu stranih radnika u Režimu dopunskih penzija tržišta rada (ATP) primenjivaće se na jugoslovenske radnike zaposlene na teritoriji Kraljevine Danske.

Član 41

Svaki spor koji se može javiti u vezi sa primenom ove konvencije rešavaće sporazumno nadležni organi dveju Strana ugovornica.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 42

(1) Na osnovu ove konvencije ne može se steći nikakvo pravo za bilo koji period pre dana njenog stupanja na snagu.

(2) Svi periodi osiguranja, rada ili prebivanja navršeni po zakonodavstvu jedne od Strana ugovornica pre datuma stupanja na snagu ove konvencije uzimaće se u obzir za utvrđivanje prava na davanja na osnovu ove konvencije. Nezavisno od te odredbe i odredaba člana 8, periodi prebivanja navršeni po zakonodavstvu Kraljevine Danske pre 1. aprila 1957. godine neće se uzimati u obzir za izračunavanje iznosa nacionalne starosne, invalidske ili udovičke penzije po danskom zakonodavstvu koja se isplaćuje jugoslovenskim državljanima koji prebivaju na teritoriji Jugoslavije.

(3) Uz rezervu odredbe stava 1 ovog člana, neko pravo može biti stečeno na osnovu ove konvencije čak i kad se odnosi na osigurani slučaj koji je nastao pre stupanja ove konvencije na snagu.

(4) Svako davanje koje nije bilo dodeljeno ili je bilo suspendovano zbog državljanstva zainteresovanog lica ili njegovog prebivanja na teritoriji druge Strane ugovornice biće, na zahtev tog lica, dodeljeno ili ponovo dato s važnošću od datuma stupanja ove konvencije na snagu, pod uslovom da ranije utvrđena prava nisu bila pretvorena u paušalnu isplatu. Kada zakonodavstvo jedne Strane ugovornice ne zahteva podnošenje zahteva za davanje, to davanje će biti odobreno i bez podnošenja zahteva zainteresovanog lica.

(5) Ako se zahtev iz stava 4 ovog člana podnese u roku od dve godine od datuma stupanja ove konvencije na snagu, prava stečena na osnovu ove konvencije imaće dejstvo od datuma stupanja ove konvencije na snagu. Ako je zahtev iz stava 4 ovog člana podnet posle isteka dvogodišnjeg perioda od datuma stupanja ove konvencije na snagu, prava koja nisu izgubljena ili koja nisu zastarela imaće dejstvo od datuma podnošenja zahteva.

Član 43

Ova konvencija biće ratifikovana i ratifikacioni instrumenti razmenjeni u Kopenhagenu. Konvencija stupa na snagu prvog dana drugog meseca koji sledi mesecu u kome su ratifikacioni instrumenti razmenjeni.

Član 44

(1) Ova konvencija ostaje na snazi 12 meseci od datuma stupanja na snagu. Posle toga, ona će i dalje biti na snazi iz godine u godinu ukoliko je pismeno ne otkáže vlada bilo koje od dve Strane ugovornice, što treba učiniti najmanje tri meseca pre isteka bilo kog jednogodišnjeg perioda. U slučaju takvog otkazivanja, ova Konvencija će prestati da bude na snazi po isteku tog jednogodišnjeg perioda u kome je otkazana.

(2) Ako Konvencija bude otkazana, njene odredbe će i dalje važiti za već stečena prava, bez obzira na ograničenja uvedena odredbama zakonodavstva obeju Strana ugovornica, o ograničenju prava na primanja zbog državljanstva ili boravka na teritoriji druge Strane ugovornice. Za prava ostvarena na osnovu vremena osiguranja i prebivanja pre prestanka važenja Konvencije i dalje će se primenjivati odredbe Konvencije i administrativnog sporazuma pomenutog u članu 33 Konvencije koja će prema pravilima biti utvrđena posebnim Sporazumom.

U potvrdu čega su dole potpisani, propisno ovlašćeni od strane svojih vlada, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u tri primerka u Beogradu dana 22. juna 1977. godine na srpskohrvatskom, danskom i engleskom jeziku, s tim što je svaka verzija podjednako punovažna.

Za Dansku vladu,
Eva Gredal, s. r.

Za Jugoslovensku vladu,
Svetozar Pepovski, s. r.

PROTOKOL (Sastavni deo Konvencije)

U vezi sa Konvencijom o socijalnom osiguranju koja je danas potpisana između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Danske, strane ugovornice su se saglasile o sledećem:

1. (a) Određivanje visine penzije, prema članu 32 ove konvencije, neće se primenjivati na penziju stečenu na osnovu danskog zakonodavstva o Režimu dopunskih penzija tržišta rada (ATP).

(b) Odredba stava 1 člana 8 ove konvencije primenjivaće se i na penzije koje se isplaćuju po Režimu dopunskih penzija tržišta rada (ATP).

2. Pri određivanju visine penzije po jugoslovenskom zakonodavstvu prema članu 32 ove konvencije, periodi prebivanja navršeni na teritoriji Danske uzeće se u obzir shodno stavu 4 člana 31 ove konvencije samo ako je dotično lice bilo zapošljeno kao radnik ili se bavilo samostalnom delatnošću u periodima navršenim na toj teritoriji.

3. Uslovi za sticanje prava na dnevnu novčanu naknadu umesto zarade u slučaju rođenja deteta po danskom zakonodavstvu neće se smatrati da su ispunjeni ako se zainteresovano lice samo prijavilo kod javne službe za zapošljavanje radi traženja zaposlenja.

4. U odnosu na čl. 20 do 22 Konvencije u pogledu isplata dodatka na decu po zakonodavstvu i jedne i druge Strane ugovornice primenjivaće se sledeće.

A) Isplata dodatka na decu po danskom zakonodavstvu (čl. 21 i 22 Konvencije)

Dodaci na decu se isplaćuju jugoslovenskim državljanima koji prebivaju na teritoriji Danske pod istim uslovima koji važe i za danske državljane, tj. uz dopunski uslov da je dete nastanjeno na teritoriji Danske. Pod nastanjenošću deteta podrazumeva se mesto prebivanja roditelja. Smatra se da domicil i dalje postoji čak i kada roditelji čije je prebivalište u Danskoj pošalju dete za određen vremenski period u neku drugu zemlju van teritorije Danske radi školovanja, pod uslovom da se veza između deteta i roditelja održava na taj način što roditelji snose troškove izdržavanja deteta za vreme njegovog školovanja u toj drugoj zemlji.

U slučajevima kada roditelj kome je povereno dete na izdržavanje i vaspitanje ima prebivalište u Danskoj a dete živi radi školovanja u nekoj drugoj zemlji van Danske, pravo na dodatak na decu se utvrđuje na osnovu prebivanja dotičnog roditelja na teritoriji Danske pod uslovom da dete za vreme svog školovanja u toj drugoj zemlji ne živi sa roditeljem kome nije povereno na izdržavanje i vaspitanje.

B) Isplata dodatka na decu po jugoslovenskom zakonodavstvu (član 20 Konvencije)

Kada je pravo na dodatak na decu stečeno shodno članu 20 ove konvencije, isplata tog dodatka za decu koja žive na teritoriji Danske nije uslovljena prebivanjem na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

5. Nezaposleno lice koje ima pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti a koje nije steklo pravo na plaćeni godišnji odmor može i dalje da prima davanje po osnovu nezaposlenosti za vreme korišćenja svog odmora u inostranstvu. Za sada odmor za koji se isplaćuje davanje po ovom osnovu može se koristiti u trajanju od tri nedelje u toku leta, naime između drugog maja i tridesetog septembra, i jedne nedelje u toku zime, naime između 24. decembra i 31. marta. Isplata davanja za slučaj nezaposlenosti u toku odmora u inostranstvu uslovljena je dobijanjem saglasnosti od berze rada.

6. U primeni odredbe stava 1 člana 32 Konvencije u odnosu na dansko zakonodavstvo nacionalne starosne, invalidske i udovičke penzije smatraće se penzijama iste vrste.

U potvrdu čega su dole potpisani, propisno ovlašćeni od strane svojih vlada potpisali ovaj protokol.

Sačinjeno u tri primerka u Beogradu 22. juna 1977. godine na srpskohrvatskom, danskom i engleskom jeziku, s tim što je svaki primerak podjednako punovažan.

Za Dansku vladu,
Eva Gredal, s. r.

Za Jugoslovensku vladu,
Svetozar Pepovski, s. r.